

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-10376
Otsuse kuupäev 25.10.2024
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja AllePal OÜ (12209337)

Tarbija nõue Tarbija soovib kahe oksjoni avamistasu tagastamist kokku summas 35.98 eurot.

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on pooltel õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

06.05.2024 avas Tarbija oksjoniportaalis osta.ee oksjoni sõiduki müügikuulutuse ja tasus Kaupleja esitatud arve 17.99 eurot oksjoni avamise tasu.

Oksjoni võtja portaalis nimetusega Siiri71 ei ostanud sõidukit ära - ei tasunud raha ega tulnud sõidukile järele.

06.06.2024 esitas Tarbija Kauplejale ostja kohta pretensiooni.

Kaupleja lahendas pretensiooni Tarbija kasuks, kuna ostja ei ostanud eset välja. Tarbijale tagastati komisjonitasu, kuid mitte oksjoni avamise tasu.

18.06.2024 avas Tarbija oksjoniportaalis osta.ee oksjoni uuesti sama sõiduki müügikuulutuse ja tasus Kaupleja esitatud arve 17.99 eurot oksjoni avamise tasu.

Ka teise oksjoni võtja portaalis nimetusega Ailelii ei ostanud sõidukit välja - ei tasunud raha ega tulnud sõidukile järele.

19.06.2024 pöördus Tarbija pretensiooniga Kaupleja poole nõudega esimese oksjoni avamistasu 17.99 euro tagastamiseks.

Kaupleja nõustus oksjoni komisjonitasu tagastamisega, kuid mitte avamistasu tagastamisega.

20.07.2024 esitas Tarbija Kauplejale pretensiooni ka teise ostja kohta, kes jättis kauba välja ostmata.

Kaupleja lahendas pretensiooni Tarbija kasuks, kuid Tarbijale oksjoni avamistasu ei tagastanud.

Kaupleja soovitas avamistasu hüvitamist nõuda ostjalt.

Tarbija palus Kauplejalt ostjate andmeid nõude esitamiseks, kuid Kaupleja andmeid ei väljastanud.

Seetõttu puudub Tarbijal võimalus ostjalt kahju hüvitamist nõuda, kuna talle ei väljastata ostjate andmeid.

Kaupleja seisukoht:

Osta.ee kasutajaleping ei näe ette avamistasu tühistamist. On ainult vastav punkt, mis reguleerib komisjonitasu tagastamist: *3.4. Osutatud teenuse eest on klient kohustatud maksma OSTA.EE-le hinnakirjale vastava tasu, sõltumata sellest, kas eseme tehing reaalselt toimus või mis hinnaga kliendid tehingu tegid. Kui OSTA.EE-le esitatud pretensiooni läbivaatamisel tuvastatakse tehingu toimumata jäämine ostjast tulenevatel asjaoludel, siis tagastatakse müüjale hinnakirja alusel arvestatud komisjonitasu.*

Tarbija esitas pretensiooni mõlema müügi kohta ja mõlema puhul oli pretensioon lahendatud ostja kahjuks ning müüjale oli loodud kreditarve ehk oli tühistatud komisjonitasu nii nagu Kasutajalepingu punkt 3.4. seda ette näeb.

Mis puudutab sanktsioonide rakendamist, siis nende rakendamine on meie poolt võimalik ja mitte kohustuslik. Meil on kaalutlusõigus kas rakendada sanktsioone või mitte. Juhin tähelepanu, et leping on sõlmitud meie ja kliendi vahel. Meil puudub kohustus anda kliendile aru kas ja milliseid sanktsioone oli rakendatud.

Tulles tagasi avamistasu juurde - sisuliselt tegu on müügi aktiveerimistasuga. Ilma selle tasumiseta ei oleks müük aktiivseks läinud. Avamistasu garanteerib müügi aktiveerimist ja mitte ei garanteeri edukat müüki. See on võrreldav näiteks auto24.ee kuulutamisetasuga. Kui autot ei osteta ära kuulutamiseaja jooksul, siis samahästi võiks nõuda kuulutamisetasu tühistamist kuigi teenus oli osutatud.

Kokkuvõtvalt meie poolt oli teenus osutatud korrektselt ning mõlemad müügid läksid aktiivseks. Meil puudub igasugune alus avamistasud tühistada.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud vaidluse aluseks olevate asjaoludega, poolte esitatud tõendite ning seisukohtadega, jätab tarbija avalduse rahuldamata põhjusel, et komisjon ei ole tuvastanud kauplejapoolset kohustuse rikkumist, mis võiks mõne võlaõigusseadus §-s 101 lg-s 1 nimetatud õiguskaitsevahendi kasutamise eelduse täita, eelkõige põhjendada tarbija kahju hüvitamise nõuet kaupleja vastu. Oma seisukohta põhjendab komisjon alljärgnevalt.

Kaupleja osutab tarbijale maakleriteenust VÕS § 658 lg 1 mõttes, võimaldades veebiplatvormi kasutajatel müüa endale kuuluvat kaupa kolmandatele isikutele, seejuures ei ole komisjoni

hinnangul vahet selles, kas tarbija paneb enda eseme müüki müügikuulutuse kaudu või korraldab asja müügi oksjonivormis. Komisjon selgitab esmalt tarbija nõude eeldusi.

Tarbija võib võlaõigusseaduse (VÕS) § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused (vt ka Riigikohtu 20. märtsi 2012. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-5-12, p 27):

- kaupleja on kohustust rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- kaupleja vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1), st rikkumine ei ole VÕS § 103 lg 1 järgi vabandata;v;
- tarbijale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena kauplejale lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4).

Põhimõtteliselt peab kõiki kahju hüvitamise nõude aluseks olevaid asjaolusid tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 230 lg 1 esimese lause järgi tõendama tarbija. VÕS § 103 lg 1 teise lause järgi eeldatakse siiski, et kohustuse rikkumine ei ole vabandata ja kaupleja peab kahju hüvitamise kohustusest vabanemiseks tõendama, et rikkumine oli vabandata.

Põhjusliku seoses tõendamine lepingurikkumise ja kahju vahel (VÕS § 127 lg 4) on samuti tarbija ülesanne. Põhjusliku seose tuvastamisel tuleb juhinduda *conditio sine qua non* põhimõttest, mille järgi ajalisel eelnev sündmus loetakse hilisema sündmuse põhjuseks, kui ilma esimese sündmusest poleks ajalisel hilisemat sündmust toimunud. Selleks saab kasutada elimineerimise meetodit, mille abil jäetakse kaupleja väidetav tegu mõtteliselt kõrvale ja uuritakse, kas kahjulik tagajärg oleks ilma selleta saabunud (põhjusliku seose määratlemise kohta vt Riigikohtu 26. septembri 2006. a otsust tsiviilasjas nr 3-2-1-53-06 p 11). Tegevusetuse korral tuleb kasutada asendamismetodit, mille abil asendatakse ärajäänud tegevus mõtteliselt ning vaadatakse, kas kahju oleks jäänud olemata.

Kui kahju põhjustab küll tarbija käitumine, kuid samasugune kahju oleks tekkinud hiljem ka muust asjaolust tulenevalt, tuleb ka muud asjaolu (kahju tekkimise teist põhjust) arvestada. Sellise muu asjaolu esinemise korral on võlgniku kahju hüvitamise kohustus väiksem, kuid võib olla ka välistatud.

Et tarbijal võiks tekkida kaupleja vastu kahju hüvitamise nõue, peaks kaupleja olema tarbija suhtes rikkunud kohustust (VÕS § 115 lg 1), mille rikkumine põhjustas tarbijale kahju. Kuivõrd komisjon ei ole tuvastanud kaupleja poolt kohustuse rikkumist, siis ei ole võimalik kahju nõude eelduste kontrollimisega jätkata. Kaupleja kohustuse rikkumine saanuks praegusel juhul tuleneda lepingust, kuivõrd kaupleja ja tarbija on lepingulises võlasuhtes.

Lepingu osaks on saanud ka kaupleja tüüptingimused. Kuivõrd tüüptingimuste kehtivuse üle vaidlust ei ole ning ühtegi viidet ei nähtu, miks ei peaks tüüptingimused olema lepingu osaks saanud, siis kohalduvad kaupleja tüüptingimused ka nõude esitanud tarbija suhtes. Kaupleja on õigesti viidanud tüüptingimuse punktile 3.4, mille järgi on tarbijast klient kohustatud osutatud teenuse eest kauplejale maksma hinnakirjajärgset tasu, sõltumata sellest, kas eseme tehing reaalselt toimus või mis hinnaga kliendid tehingu tegid. Sama tüüptingimus näeb ette, et kui tehing jääb tegemata ostjast tulenevatel põhjustel, siis tagastatakse müüjale komisjonitasu. Vastav tasu on müüjale tagastatud ning pooltel selle üle vaidlus puudub.

Komisjon nõustub kaupleja selgitustega, et oksjoni avamise tasu on sisuliselt samatähenduslik müügikuulutuse aktiveerimistasuga, mis ei garanteeri edukat müüki ja ilma mille tasumiseta ei muutu müügikuulutus või praegusel juhul oksjon, aktiivseks. Kauplejal on õigus avamistasu suurus kehtestada vastavalt enda hinnakirjale, millega tarbija ei pea nõustuma ega kaupleja teenust kasutama. Kaupleja on tarbijale osutanud nõuetekohast teenust ning tarbija on teenuse saanud ega oma ka teenuse sisule vastuväiteid. Asja müümata jäämine on oksjoni korraldamisel tarbija risk, mille realiseerumisel kaupleja tarbijale kahju hüvitamiseks kohustatud ei ole. Tarbijal oleks oksjoni avamise tasu tagasi nõuda juhul, kui kaupleja oleks endale sellise kohustuse tarbija ees tüüptingimustega võtnud ning kaupleja oleks endale võetud kohustuse jätnud täitmata.

Ülaltoodust lähtudes peab komisjon tarbija kahju hüvitamise nõude põhjendamatuks, kuivõrd kaupleja ei ole tarbija ees kohustust rikkunud ning kahju hüvitamise eelduses ei ole VÕS § 115 lg 1 mõttes täidetud.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/